

Bryssel den 12 november 2025
(OR. en)

14905/25

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0299(NLE)**

**SOC 727
EMPL 485
ECOFIN 1459**

NOT

---

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende: Huvudbudskapen från kommittén för socialt skydd om genomförandet av rådets rekommendation om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering i EU:s medlemsstater
– Godkännande

För delegationerna bifogas huvudbudskapen från kommittén för socialt skydd om genomförandet av rådets rekommendation om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering i EU:s medlemsstater, som ska godkännas av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) vid mötet den 1 december 2025.

Den fullständiga rapporten om minimiinkomst för 2025, som utarbetats gemensamt av kommittén för socialt skydd och Europeiska kommissionen, och landsanalysen återfinns i dok. 14905/25 ADD 1 respektive dok. 14905/25 ADD 2.

2025 års rapport om minimiinkomst

En översikt över genomförandet av rådets rekommendation från 2023 om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering i EU:s medlemsstater

Gemensam rapport utarbetad av kommittén för socialt skydd och Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering

Huvudbudskap

- I efterdyningarna av krisen med ökade levnadskostnader fortsätter fattigdom att vara ett stort problem för många européer.** En Eurobarometerundersökning från 2025 visar att 84 % av européerna är oroad över att alltför få människor undkommer fattigdom i sitt land¹. Fattigdom hämmar människors värdighet. Att ta itu med fattigdom är inte bara en etisk och social nödvändighet. Stöd till social sammanhållning är också avgörande för att säkerställa förtroendet för de politiska institutionerna och göra våra samhällen mer motståndskraftiga. Det är också smart ur ett ekonomiskt perspektiv, eftersom en kompetent och välkvalificerad arbetskraft stärker vår konkurrenskraft. Dessutom har fattigdom en kostnad. Till exempel kostar barns socioekonomiska nackdelar samhället motsvarande 3,4 % av BNP per år².
- Rådets rekommendation från 2023 om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering är en milstolpe när det gäller att ta itu med fattigdom och social utestängning i EU.** Med denna rekommendation enades medlemsstaterna om gemensamma huvudkomponenter för en framgångsrik minimiinkomstpolitik, i syfte att gemensamt bidra till att minska fattigdomen i EU. De framhöll på nytt fördelarna med strategin för aktiv inkludering genom att kombinera inkomststöd, inkluderande arbetsmarknadsåtgärder och tillgång till tjänster. För att säkerställa värdighet i alla skeden av livet fastställde de dessutom en gemensam målsättning att gradvis uppnå en tillräcklig nivå för inkomststöd senast 2030. Denna bör stödja uppåtgående social konvergens.

---

¹ Särskild Eurobarometer nr 559, *Investing In Fairness*, 2025.

² OECD, *The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries*, 2022.

3. **Ett antal medlemsstater har börjat genomföra rekommendationen och gjort framsteg, i vissa fall med stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens och Europeiska socialfonden+ (ESF+), men i detta skede är inget av medlemsstaternas minimiinkomstsystem helt i linje med rekommendationens bestämmelser.** I de flesta fallen följer nationella reformer den vägledning som ges i rekommendationen, men i några fall avviker medlemsstater från rekommendationens principer.
4. **Rekommendationen innehåller flera strategier för att säkerställa tillräcklighet, men de flesta medlemsstater behöver öka sina ansträngningar för att förbättra tillräckligheten.** Att hänvisa till tröskelvärdet för fattigdomsrisk är en av de strategier som anges i rekommendationen. Under 2023 uppgår den disponibla inkomsten för ensamstående personer som har (åtminstone) minimiinkomst till i genomsnitt 33,8 % av den disponibla medianinkomsten, medan tröskelvärdet för fattigdomsrisk ligger på 60 % av den disponibla medianinkomsten. Siffran uppgår till 37,9 % av den disponibla medianinkomsten för par med två barn. Omkring en fjärdedel av medlemsstaterna saknar fortfarande en tydlig metod för att fastställa nivån för inkomststöd och en tredjedel saknar planer på regelbunden uppdatering eller indexering. För att säkerställa tillräcklighet bör man stärka ansträngningarna för att förbättra metoden och indexera eller uppdatera den regelbundet.
5. **Det är också viktigt att säkerställa att behövande har rätt till förmåner eftersom det fortfarande kvarstår luckor i täckningen.** Under 2023 erhöll i genomsnitt 16,8 % av den fattiga befolkningen i hushåll med mycket låg arbetsintensitet i EU inga sociala förmåner. Alla medlemsstater har i stort sett transparenta stödberättigandekriterier, men dessa varierar i synnerhet vad gäller vistelsetid, ålder och behovs- och tillgångsprövning. Detta pekar på en stark och ibland till och med växande heterogenitet i definitionen av den behövande befolkningen.

6. **Alla medlemsstater upplever ett lågt utnyttjande av minimiinkomstförmåner, vilket minskar minimiinkomstsystemens effektivitet.** Det är emellertid svårt att kvantifiera omfattningen av det låga utnyttjandet, eftersom det inte finns någon gemensam validerad metod för att beräkna detta. Mycket få medlemsstater bedömer regelbundet hur stor andel som inte utnyttjas. Beräkningarna varierar mellan 20 % och 50 % beroende på medlemsstat. Ett antal medlemsstater håller på att genomföra åtgärder för att ta itu med de olika drivkrafterna bakom det låga utnyttjandet, särskilt genom att förenkla och digitalisera ansökningsförfarandena, underlätta tillgången till information (online och offline), samla in uppgifter från olika myndigheter till ett heltäckande informationssystem och nå ut till potentiella stödmottagare. Dessa initiativ måste emellertid utökas för att komma till rätta med det låga utnyttjandet på ett mer heltäckande sätt.
7. **Medlemsstaterna fortsätter sina insatser för att främja inkluderande arbetsmarknader, bland annat genom att stärka sina insatser för att säkerställa en kompetent och välkvalificerad arbetskraft mot bakgrund av att befolkningen i arbetsför ålder minskar.** Reformerna har föreslagits för att stärka minimiinkomstförmånernas roll när det gäller att hjälpa mottagare att delta i aktiva arbetsmarknadsåtgärder och aktivt söka jobb. I detta syfte har ett fåtal medlemsstater utökat aktiveringsåtgärderna och samtidigt skärpt aktiveringskriterierna. Detta bör åtföljas av effektivare aktiva arbetsmarknadsåtgärder som är inriktade på minimiinkomsttagare och som ger individanpassat stöd och varaktiga sysselsättningsresultat. Det är viktigt för beslutsfattarna att förstå de bakomliggande orsakerna till inaktivitet så att de kan anpassa de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna och hantera utmaningarna för personer i utsatta situationer. Det krävs noggrann övervakning av effekterna av strängare aktiveringskriterier för att säkerställa att de inte leder till fattigdom eller social utestängning.

8. **Ekonomiska incitament för att uppmuntra arbete har införts i minimiinkomstsystemen i medlemsstaterna, men brister kvarstår i fråga om systemens kapacitet att stödja stödmottagarnas inkomster när de börjar arbeta.** I vissa länder leder ökad arbetstid inte alltid till ökad disponibel inkomst. Dessutom är icke-ekonomiska faktorer såsom tillgång till arbetsplatsanknuten utbildning och arbetstillfällen av hög kvalitet avgörande för att underlätta inkluderingen på arbetsmarknaden. En lyckad övergång till sysselsättning kräver gradvis utfasning av rätten till förmåner i kombination med tillhandahållande av både ekonomiska och icke-ekonomiska incitament.
9. **Flera medlemsstater har visat ett starkt engagemang för att underlätta tillgången till möjliggörande och väsentliga tjänster.** Många reformer har godkänts, men i vissa länder kan det vara svårt att få tillgång till vissa tjänster för minimiinkomsttagare på grund av hinder såsom tillgänglighet, överkomlighet eller låg operativ förmåga. Stora brister kvarstår på områden såsom tillgång till barnomsorg, hälso- och sjukvård, boende och internetuppkoppling. I många medlemsstater saknas dessutom kvalitetsstandarder för tjänster.
10. **Planer för social inkludering utarbetas vanligtvis efter individuella behovsbedömningar för att tillhandahålla en lämplig blandning av sociala tjänster och aktiva arbetsmarknadstjänster.** Omkring hälften av medlemsstaterna har infört särskilda planer för social inkludering för minimiinkomsttagare, men endast sex länder har – i linje med rådets rekommendation – rättsliga bestämmelser för att tillhandahålla dessa planer inom tre månader. Planernas faktiska täckning för stödmottagare fortsätter att vara relativt låg.

11. **Starka minimiinkomstsystem kräver effektiva, deltagarbaserade och omfattande styrningsprocesser.** För detta krävs tillräcklig operativ förmåga, samarbete och deltagande av relevanta aktörer i de olika stegen i genomförandet av politiken, samt inrättande av robusta övervaknings- och utvärderingsmekanismer. Utformningen av minimiinkomstsystemen varierar mellan medlemsstaterna till följd av nationella traditioner. Robusta styrningsmekanismer kan bidra till att förhindra fragmentering, överlappningar och luckor, vilket kan säkerställa att behoven hos de mest utsatta hanteras på ett effektivt sätt, oavsett förmånssystemens övergripande utformning.
12. **Mot bakgrund av dessa faktorer anser kommittén för socialt skydd att det kommer att krävas ytterligare insatser för att åtgärda de brister som identifierades i den första gemensamma rapporten från kommissionen och kommittén för socialt skydd om genomförandet av rekommendationen.** Detta kommer att bidra till insatserna mot fattigdom och till uppnåendet av EU:s mål att minska antalet personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning med minst 15 miljoner fram till 2030. På så sätt kommer det att förbättra våra samhällens motståndskraft och våra ekonomiers konkurrenskraft. För att bidra till dessa insatser kommer kommissionen och kommittén för socialt skydd att fortsätta att stödja och övervaka medlemsstaternas politik, i synnerhet genom att offentliggöra en ny rapport 2028, kontinuerligt förbättra regelverket för riktmärkning för minimiinkomst och underlätta ömsesidigt lärande i kommittén för socialt skydd och dess arbetsgrupper (t.ex. nätverket för minimiinkomst, Minet). Den kommande första EU-strategin för fattigdomsbekämpning kommer dessutom att innehålla konkreta initiativ till stöd för ett förnyat åtagande att bekämpa fattigdom i EU.
-